

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Приет от ВСС с решение по
Протокол № 42/31.10.2013 г.

А Н А Л И З

НА

НАТОВАРЕНОСТТА И КАДРОВОТО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА И ПРОКУРАТУРИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ИМ

Септември, 2013

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ПРИ АНАЛИЗА НА НАТОВАРЕНОСТТА НА ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА

Натовареността на съдиите и на съдилищата е въпрос, чиято първостепенна важност се определя по няколко причини. На първо място натовареността на органите на съдебната власт е водещо начало за Висшия съдебен съвет (ВСС) при осъществяване на основната му функция, свързана с определяне на техния състав и организацията им на работа. Кадровите правомощия на ВСС намират израз както при определяне броя на съдиите, прокурорите и следователите по съответни органи, така и при определяне броя на съдебните служители - и в двата случая съобразно тяхната натовареност (правомощия на ВСС по чл. 30, ал. 1, т. 3, За ЗСВ). На следващо място, отново съобразно степента на натовареност, ВСС е овластен да създава и закрива съдилища, да променя съдебните райони и седалищата на съдилищата (правомощието на ВСС по чл. 30, ал. 1, т. 2 ЗСВ). Т.е. правилното определяне степента на натовареност обуславя правилното и ефективно структуриране на съдебната власт от нейния висш кадрови орган.

Както е известно, досегашният стандарт за отчитане на натовареността е на база обобщаване на статистическата информация за дейността на отделните звена на съдебната система. Събираните от ВСС статистически данни са насочени към установяване на натовареността по щат, действителната натовареност и средната натовареност. Оптимизирането на натовареността на съдилищата и съдиите е приоритетен въпрос за съдебната реформа в България. В повечето европейски държави се наблюдава процес на

рационализация и реорганизация на съдилища и прокуратури, като един от начините за регулиране на неравномерното натоварване на органите на съдебната власт. В голяма част от европейските държави се предприемат мерки за географска концентрация на съдебните функции, като по този начин се намалява броят на съдилищата. Причините за това са различни. Някои страни правят това за да подобрят качеството на правосъдието. В други страни се очаква, че освен по-високо качество, намаляване на разходите може да бъде постигнато чрез закриване на непълноценно използваните, а понякога дори занемарени съдилища и пренасочване на делата към близките съдилища.¹

В настоящия анализ са използвани примерните критерии, които са от значение при вземане на решение за броя и местоположението на съдилищата и са разработени в поредица доклади на Европейската мрежа на съдебните съвети. Приетите от мрежата критерии са следните:

- разпределение на населението;
- географски разстояния и достъпност на обществения транспорт;
- съществуването и (дигитална) достъпност на услуги за подпомагане и/или инфраструктура;
- достатъчен брой случаи за да се позволи ефективно използване на съдилища и прокуратури;
- адекватен брой съдии и прокурори, както и техните екипи, за да се гарантира приемственост в случай на болест или отсъствие на съдиите, както и да се даде възможност за специализацията, която е счетена за необходима във всеки съд и прокуратура (качествен аспект)².

Според чл. 119, ал. 1 от Конституцията на Република България правораздаването се осъществява от Върховния касационен съд, Върховния административен съд, апелативни, окръжни, **военни** и районни съдилища. Военните съдилища са конституционно установени съдебни органи, които имат определена в процесуалния закон специална предметна подсъдност. Съгласно чл. 95, ал. 1 от Закона за съдебната власт компетентността на военния съд се определя със закон. В Глава XXXI от Наказателно-процесуалния кодекс се съдържат особените правила за разглеждане на дела, подсъдни на военните съдилища. В чл. 396, ал. 1 от НПК се определя предметната компетентност на военните съдилища според качеството на субекта на престъплението. На военните съдилища са подсъдни делата за престъпления, извършени от: военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България; генерали, офицери и лица от сержантския и редовия състав от други министерства и ведомства; резервистите при изпълнение на активна служба в доброволния резерв и

¹ Доклад „Съдебна реформа в Европа“ 2011 г. - 2012 г. на проектен екип на Европейската мрежа на съдебните съвети, § 3.1.1, с. 5 (http://www.vss.justice.bg/bg/evro/encj/1_3.htm)

² Пак там, с.6

лицата на военновременна служба; гражданските лица на служба в Министерството на отбраната, в Българската армия и в структурите на подчинение на министъра на отбраната, в Националната служба за охрана, в Националната разузнавателна служба, при или по повод изпълнение на службата им.

Историческото развитие на разпоредбата на чл. 396 НПК (чл. 388 НПК отм) показва постоянната и трайна тенденция за ограничаване и стесняване на специалната подсъдност на военните съдилища.

В устройствения Закон за съдебната власт се урежда устройството и статута на военните съдилища. В чл. 95, ал. 2 от ЗСВ статутът на военните съдилища се приравнява на този на окръжните съдилища, а в чл. 101-107 от ЗСВ се регламентира статутът и организацията на военно-апелативния съд. Нито в Конституцията, нито в Закона за съдебната власт са регламентирани структурата на системата на военното правосъдие, съответно не са предвидени броят и седалищата на отделните военни съдилища. Последните въпроси са изцяло от компетентността на Висшия съдебен съвет на основание чл. 30, ал. 1, т. 2 от ЗСВ.

При прегледа на законодателството е видно, че от съществено значение за функционирането на военните съдилища е числеността на военнослужещите и съответните граждански лица, съответно структурата и стратегическите приоритети пред развитието на българската армия. Това е така, защото компетентността на военните съдилища се определя от особеното качество на субекта на престъплението. Поради това следва да се анализират съществуващите официални данни за състава, структурата и тенденциите за развитие на въоръжените сили на Република България.

II. ПРЕГЛЕД НА АКТУАЛНАТА СТРУКТУРА И ЧИСЛЕНОСТ НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ТЕНДЕНЦИИТЕ ЗА РАЗВИТИЕТО Й

1. АКТУАЛНАТА СТРУКТУРА И ЧИСЛЕНОСТ НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

През февруари 2010 г. е стартирал преглед на структурата на въоръжените сили, като в хода на този процес са били преразгледани и актуализирани структурата, числеността, ролята, мисиите и задачите на въоръжените сили. Целта на Прегледа на структурата на въоръжените сили, която практически се осъществява чрез Плана за развитие на въоръжените сили, е изграждането и поддържането на единен комплект от сили и способности с единна система за командване и управление за мирно време и при кризи, със съответстваща на ролята, мисиите и задачите им организация, численост, въоръжение, техника и подготовка.

Планът за развитие на въоръжените сили е приет от Министерския съвет на основание чл. 22, ал. 2, т. 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република

България в съответствие с параметрите за развитие на въоръжените сили³, определени от Народното събрание с решението му за приемане на Бяла книга за отбраната и въоръжените сили като програма за развитие на въоръжените сили и за определяне числеността на въоръжените сили, прието на 28 октомври 2010 г. (ДВ, бр. 88 от 2010 г.).

Съществуващите способности на Въоръжените сили понастоящем се реализират със следния личен състав: обща численост на Въоръжените сили 44 100. От тях военнослужещи на активна служба 34 700 или 78,7 % от общата численост, и цивилни служители 9400 души, които съответно съставляват 21,3 %. Българската армия е с численост 34 500 души. От тях военнослужещи на активна служба са 30 400 (88,1 %) и цивилни служители 4100 (11,9 %).

В писмо до ВСС на началника на отбраната ген. Симеон Симеонов⁴ се посочва, че в съдебните райони на Военен съд – София и Военен съд – Пловдив са съсредоточени голям брой от личния състав от структурите на въоръжените сили, а именно – София – около 13 000 души и Пловдив – 17 000 души. На територията на съдебните райони на Военен съд – Сливен и Военен съд – Плевен се намират общо около 3000 души от личния състав на Въоръжените сили, а в съдебния район на Военен съд – Варна – около 4500 души. Според предоставената от началника на отбраната информация, във военните формирования, намираща се в съдебните райони на Военните съдилища в Сливен, Варна и Плевен е предвидено да се извършва обучението на резервистите за изпълнение на активна служба в доброволния резерв; посочва се, че на територията на посочените съдебни райони се извършват и международни учения, съгласно международни договори, по които Република България е страна.

Към август 2010 г. организационните структури на Въоръжените сили и Щабът на отбраната са разположени в 280 войскови района, разпределени относително равномерно на територията на страната. В тези райони са разположени сграден фонд, складове, работилници, гаражи и др., както и военни летища и пристанища, полигони, учебни центрове, стрелбища и т.н., обслужващи ежедневната дейност и бойната подготовка. Общо елементите от основната инфраструктура за отбрана възлизат на около 8500 броя с обща разгъната застроена площ около 3 500 000 кв.м.

Според доклада за състоянието на отбраната и въоръжените сили на Република България за 2012 г.⁵, числеността на личния състав на Министерство на отбраната, в т.ч. и на Щаба на отбраната, като част от Интегрираното Министерство на отбраната в резултат от преструктурирането е сведена от 1432 до 781. Реално освободени са 197 служители, а

³ План за развитие на въоръжените сили, приет с ПМС № 333/2010 г. (ДВ, бр. 2 от 7.01.2010 г., в сила от 7.01.2011 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г., в сила от 1.07.2011 г., бр. 104 от 27.12.2011 г., в сила от 27.12.2011 г., изм., бр. 50 от 3.07.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., бр. 24 от 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013 г.)

⁴ Приложение № 6.

⁵ Доклад за състоянието на отбраната и въоръжените сили на Република България за 2012 г., публикуван на интернет сайта на Министерството на отбраната.

останалите са пренасочени към други длъжности в структури, където са изведени обслужващите функции от министерството на отбраната.

През 2012 г. процесът на трансформация е бил фокусиран върху формиранията от тактическото ниво. Извършени са организационно-щатни промени на 46 формирания от Въоръжените сили. Реално от тези промени са повлияни около 2487 военнослужещи, от които 1392 са назначени на нови длъжности.

2. ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД РАЗВИТИЕТО НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ

Предвижда се численият състав на Въоръжените сили постепенно до края на 2014 г. да бъде намален общо със 7000 души, като военнослужещите на активна служба във Въоръжените сили ще бъдат редуцирани с 5700 души, а цивилните служители – с 1300 души.

Анализите показват, че за поддържането и развитието на необходимите способности числеността на Въоръжените сили на страната трябва да бъде не по-малка от 37 000. От тях военнослужещи на активна служба – 73 %, и цивилни служители – 19 %. Планирано е привличането на 3000 резервисти, които в кратки срокове могат да бъдат извикани на активна служба в Българската армия.

Българската армия, като основа на Въоръжените сили, е необходимо да бъде не по-малко от 26 000 души – общо военнослужещи на активна служба и цивилни служители. Към тази численост следва да се прибавят и 2700 резервисти. Делът на военнослужещите на активна служба е 82 %, на резервистите – 10 %, и на цивилните служители – 8 %. С това съотношение ще се подобри ефикасността на изпълнение на задачите при ограничения разполагам финансов ресурс.

Планираният личен състав на Българската армия се разпределя в нейните структури, както следва: Съвместно командване на силите с пряко подчинени формирания – 9 %, Сухопътни войски – 53 %, Военновъздушни сили – 25 %, и Военноморски сили – 1 %.⁶

Във връзка с Прегледа на структурата на Въоръжените сили и Плана за развитие на Въоръжените сили към края на 2014 г. войсковите райони ще бъдат намалени значително. Това ще доведе до редукция и на елементите на основната инфраструктура с 800–900 броя с обща разгъната застроена площ около 400 000 кв. м и съществени икономии на финансови средства за поддръжка и ремонти⁷.

Според Плана за развитие на въоръжените сили на Република България⁸ числеността на въоръжените сили и разпределението на личния състав по структури на силите е следната:

⁶ Всички данни са от Бяла книга за отбраната и въоръжените сили на Република България, приета с решение на НС от 28.10.2010 г., с. 28-32, публикувана на интернет страницата на Министерството на отбраната.

⁷ Бяла книга за отбраната и въоръжените сили на Република България, приета с решение на НС от 28.10.2010 г., с. 52-53

⁸ План за развитие на въоръжените сили на Република България (забележка под черта № 3).

Личният състав на въоръжените сили към 31 декември 2010 г. е 44 100 души, от които:

- военнослужещи – 34 700;
- цивилни служители – 9400.

След трансформацията на въоръжените сили личният състав на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия към 31 декември 2014 г. ще достигне не по-малко от 37 100 души и до 3400 резервисти. По категории този състав се разпределя, както следва:

- военнослужещи – не по-малко от 29 000;
- цивилни служители – до 8100;
- резервисти – до 3400.

Редуцирането на личния състав за мирно време на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (без доброволния резерв) към 31 декември 2014 г. ще бъде 7000 души, като от тях:

- военнослужещи - с до 5700;
- цивилни служители - с не по-малко от 1300.

Министерството на отбраната се реорганизира през 2011 г., като личният състав е намален от 980 до 750 души. След реорганизиране на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и преминаване на формирования от Българската армия в тях личният им състав от 8620 души към 31 декември 2014 г. ще достигне до 10 250 души и резервисти – до 250, като военнослужещите ще бъдат не по-малко от 4970 и цивилните служители - до 5280.

Личният състав на Българската армия към 31 декември 2010 г. е бил 34 500 души, от които:

- военнослужещи – 30 400;
- цивилни служители – 4100.

След реорганизирането на щабовете и военните формирования на Българската армия личният състав ще бъде не по-малко от 26 100 души и до 3150 резервисти. По категории този състав се разпределя, както следва:

- военнослужещи – не по-малко от 23 720;
- цивилни служители – до 2380;
- резервисти – до 3150.

Към 31 декември 2014 г. съотношението на личния състав за мирно време, без доброволния резерв, по категории военнослужещи и цивилни служители ще бъде, както следва:

- военнослужещи/цивилни служители - 78 на сто/22 на сто;
- категориите военнослужещи - офицери/офицерски кандидати и сержанти/войници – 22 на сто/28 на сто/50 на сто;
- офицерите със звания - полковник/подполковник/майор/младши офицерски звания – 6 на сто/13 на сто/21 на сто/60 на сто.

В обобщение следва да се посочи, че основната част от личния състав на въоръжените сили (военнослужещи и граждански лица), както и по-голямата част от организационните структури и елементи на основната инфраструктура за отбрана, са съсредоточени в съдебните райони на военните съдилища в София и Пловдив. Същевременно наблюдава се тенденция за постоянно намаляване на числеността на въоръжените сили и съответната инфраструктура. Подсъдността на военните съдилища на законодателно ниво трайно е обвързана със субекта на престъпленията – основно военнослужещи и граждански лица. В този смисъл, съществува пряка зависимост между числеността на военнослужещите и натовареността на военните съдилища и прокуратури.

III. МОНИТОРИНГ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ТЕНДЕНЦИИ В НАТОВАРЕНОСТТА НА ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА

При анализа на установените статистически данни за натовареността на военните съдилища от значение са следните възприети и до момента понятия:

- **натовареността по щат** - обем на работата на съответния орган с оглед щата му за отчетния период, изразен в брой дела месечно на един съдия, който се изчислява като общият брой дела за разглеждане се раздели на броя на съдиите по щат за съответния съд, а получената стойност се разделя на броя на месеците за периода, за който се отчита натовареността – на 6 за полугодieto и на 12 за годината;

- **действителната натовареност** - обем на работата в съда на база реално работилите съдии, който се изчислява като постъпленията от дела за периода се раздели на броя на отработените човекомесеци. Те от своя страна се изчисляват като за всеки съдия от 12 месеца се приспадат: по-продължителният отпуск по болест, неплатен отпуск и майчинство. Не се приспадат годишният отпуск и съдебните ваканции;

- **„средната“ натовареност** – сборът от отработените човекомесеци на всички съдии, който дава общо отработените човекомесеци за целия съд.

За целта са изготвени таблици (приложения № 1 и № 2), в които се съдържа информация за броя на делата за разглеждане и свършените дела по години 2010-2012 г.; брой на съдиите по щат и отработени човекомесеци по години; изчислена е натовареността по щат и действителната натовареност както към делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

Натовареността по щат отразява обема на работа на един магистрат, изразен в брой дела месечно на 1 съдия. Натовареността по щат се изчислява като общият брой дела за разглеждане се раздели на броя на съдиите по щат за съответния съд. Получената стойност се разделя на броя на месеците за периода, за който се отчита натовареността (на 6 за полугодieto и на 12 за годината).

Анализирайки данните за натовареността на военните съдилища за периода 2010 - 2012 г., (Приложение № 1) се очертава обща тенденция за намаляване на броя на делата за разглеждане (от 2082 дела през 2010 г. до 1576 дела общо за всички военни съдилища през 2012 г.), съответно намаляване на натовареността по щат и действителната натовареност на съдиите. За анализирания период се очертава най-висока натовареност на Военния съд в Пловдив, следван от съдилищата в София и Сливен. В пъти по-ниска е натовареността на военните съдилища в Плевен и Варна – съответно 1,58 дела на един съдия за 2012 г. и 3,03 дела на един съдия за 2012 г. Съответно на тази тенденция за първоинстанционните военни съдилища, намалява и натовареността на Военно-апелативния съд – от 171 дела за разглеждане през 2010 година до 135 дела за разглеждане през 2011 г. и 154 дела за разглеждане през 2012 г.

Средната натовареност по щат на военните съдилища за 2012 г. е 4,81 бр. при 4,82 за 2011 г.

При средна натовареност по щат **4,81 бр. по-натоварен** в сравнение с останалите военни съдилища е **ВС Пловдив – 11,08 бр. дела** (с 5 съдии по щат), а **най-слабо - ВС Плевен с 1,67 бр. дела месечно** (с 4 съдии по щат). **ВС София е с 3,59 бр. дела** (с 8 съдии по щат); **ВС Сливен – 4,68 бр.** (с 5 съдии по щат) и **ВС Варна – 3.03 бр.** (с 5 съдии по щат).

Данните, които определят натовареността (съдебен район, брой и вид на постъпилите дела, брой на съдиите и съдебните служители) за петте военни съдилища, са следните:

А) Военен съд - София:

Съдебният район на Софийски военен съд включва областите: София-град, София - област, Перник – област, Кюстендил - област, Благоевград - област

Съгласно утвърденото щатно разписание от 01.01.2012 г., общата численост на Софийския военен съд е 35 щатни бройки, от които магистрати: административен ръководител – председател, заместник на административния ръководител – зам.-председател и 6 съдии и 27 съдебни служители. Няма незаети длъжности. С Решение на

ВСС по Протокол № 46/01.11.2012 г. е разкрита 1 щатна бройка „съдия“ по щата на СВС и е възстановен на длъжност съдия полк. Петър Стоянов. С тази промяна общата численост на съда по утвърденото щатно разписание е 36 щатни бройки.⁹

През 2012 г. в СВС са постъпили общо 369 дела, от които 55 НОХД, 3 НЧХД, 12 АНД и 299 ЧНД.

През 2012 г. са свършени общо 384 дела. Разпределението между тях по видове е следното: 67 НОХД, 4 НЧХД, 12 АНД и 299 ЧНД.

За сравнение тези данни могат да бъдат съпоставени с данните за делата на съда за предходните три години, изложени в табличен вид:

	Постъпили през отчетната година	останали несвършени предходен период	НОХД		НЧХД		АНД		ЧНД		ЧГД		Общо свършени	Общо несвършени	Средна натовареност на съдия
			Ново – Постъпили	Свършени	Ново – Постъпили	Свършени	Ново – Постъпили	Свършени	Ново – постъпили	Свършени	Новопостъпили	Свършени			
2012	369	19	55	67	3	4	12	12	299	301	-	-	384	4	5.46
2011	281	22	57	57	3	2	9	9	212	216	-	-	284	19	4.33
2010	519	24	75	77	-	-	14	14	430	430	-	-	521	22	6.79
2009	393	45	88	103	1	4	25	31	278	275	1	1	414	24	5.21

При съпоставяне на изложените данни и анализа им е видно, че съпоставено с 2010 г. и 2009 г., е налице намаление средно с 19 % на броя на новопостъпилите наказателни дела. Изложените данни свидетелстват за устойчивост на тенденцията, започнала през 2007 г., на намаляване броя на внесените за разглеждане дела в СВС. Причините за това са обективни и се дължат от една страна на специалната законовоопределена и ограничена подсъдност на военните съдилища, а от друга – на реформата в Българската армия, довела до значително редуциране на числения ѝ състав.

От изложените данни в Приложение № 3 може да се направи извод за вида и тежестта на делата за престъпленията, извършени от лицата, подсъдни на Софийски ВС. Анализът сочи, че както през 2012 г., така и през предходните три отчетни години, Софийски ВС е правораздавал предимно по дела за общоопасни престъпления, престъпления против реда и общественото спокойствие, против стопанството и против личността. Значително е нараснал ръстът на делата за престъпления, свързани с организирането, ръководенето и участието в организирани престъпни групи по чл. 321 от НК, които през 2012 г. са се увеличили значително с 92 % спрямо предходните три години. Налице е тенденция на значителен дял на делата за престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции и по-специално на престъпленията по служба, извършени от отговорни длъжностни лица в МО

⁹ Данните са взети от отчетния доклад за дейността на Софийския военен съд през 2012 г., публикуван на интернет страницата на съда.

при или по повод тяхната служебна дейност, чието седалище е в гр. София, където са съсредоточени МО и ръководствата на отделните служби в МО.

През 2012 г. в СВС са постъпили 301 ЧНД, от които 2 са постъпили като несвършени в края на 2011 г., като делът на частните наказателни дела е 77.57 % от постъпилите и 78.38 % от свършените дела. През 2011 г. в СВС са постъпили 218 ЧНД и са останали несвършени 2 дела. През 2010 г. в СВС са постъпили 436 ЧНД, от които 6 са постъпили като несвършени в края на 2009 г. Останали са несвършени 6 дела. През 2009 г. са постъпили 282 частни дела, от които 281 ЧНД /3 от тях са постъпили като несвършени в края на 2008 г./ и 1 частно гражданско дело.

Б) Военен съд - Пловдив:

Районът на компетентност на Военен съд – Пловдив обхваща територията на: Пловдивска област; Пазарджишка област; Хасковска област; Старозагорска област; Кърджалийска област; Смолянска област.

По щат Пловдивският военен съд има председател, заместник-председател и трима военни съдии. Щатната численост на съда е 22, от които 5 магистрати и 17 съдебни служители.¹⁰

Средномесечното постъпление (действителна натовареност) на един съдия през 2012 г. е 11,54 дела на съдия, а натовареността по щат – 10,38 дела на съдия.

През 2012 г. във Военен съд Пловдив са постъпили 623 дела. От тях 197 наказателни дела от общ характер, 87 наказателни дела от административен характер по чл. 78а от НК и 339 частни наказателни дела. При съпоставка на постъпилите дела за 2010 г. – 734 дела, 2011 г. – 570 дела и 2012 г. – 623 дела се забелязва известно намаление на постъпилите дела през 2011 г. спрямо 2010 г., дължащо се на намалението със 195 частни наказателни дела и известно увеличение на постъпилите дела през 2012 г. спрямо предходната 2011 г. с 53 дела.

През 2012 г. е налице известно увеличение при постъпилите частни наказателни дела – 339 през 2012 г. спрямо 305 през 2011 г. Увеличението преди всичко се дължи при разпитите пред съдия. През 2012 г. е било образувано 1 (едно) частно наказателно дело по искане за вземане мярка за неотклонение "Задържане под стража" – чл. 64 от НПК. През 2012 г. са били образувани и разгледани 2 (две) частни наказателни дела по чл. 65 от НПК.

¹⁰ Всички данни, посочени за съда, са взети от отчетния доклад за дейността на Пловдивския военен съд през 2012 г., публикуван на интернет страницата на съда.

Спецификата на обслужвания от Пловдивския военен съд район предопределя и особеността на постъпилите в съда дела. Значителна част от постъпилите в съда дела са дела за престъпления извършени в областта Стара Загора и отчасти в областите Хасково и Смолян. Част от тях по необходимост са насрочвани за разглеждане в съдебните палати в градовете Стара Загора, Хасково, Казанлък, както и в други градове. Ръководството на съда проявява стремеж максимален брой дела да бъдат разглеждани на пункт в командировка. По този начин се спестяват парични средства от изплащане на пътни разноски на свидетели и вещи лица. От друга страна - вероятността за отлагане на дадено дело значително намалява. Така 33 наказателни дела от общ характер и 2 наказателни дела от административен характер по чл. 78а от НК са решени на пункт в командировка. Икономическият анализ сочи, че командировъчните пари за съдебния състав са около 55 – 60 % от евентуалните парични средства, които съдът би изплатил за пътни разноски на свидетели и вещи лица. Наред с горното, при постъпили искания за разпит извън седалището на съда, пред съдия на досъдебното производство на много свидетели и обвиняеми, с цел икономия на финансови средства на съдебната система, съдии от Пловдивския военен съд са командировани в отдалечени от Пловдив места, за разглеждане на тези частни наказателни дела. По този начин, в командировка са били разгледани и свършени 124 частни наказателни дела.

През 2012 година 103 наказателни дела от общ характер са решени по същество с присъда. От тези 103 наказателни дела от общ характер, 2 дела са по Глава II от НК - „Престъпления против личността“, 85 дела по Глава V „Престъпления против собствеността“, 5 дела - по Глава VI „Престъпления против стопанството“, 2 дела - по Глава IX и Глава IXа „Документни и Компютърни престъпления“, 1 дело - по Глава X „Престъпления против реда и общественото спокойствие“, 7 дела - по Глава XI „Общопасни престъпления“ и 1 дело - по Глава XIII „Военни престъпления“.

Наред с това със споразумение по чл. 381 – 384 от НПК са решени по същество 13 наказателни дела от общ характер. От тях 1 по Глава V „Престъпления против собствеността“, 2 - по Глава IX и IXа „Документни и Компютърни престъпления“, 9 - по Глава XI „Общопасни престъпления“ и 1 дело - по Глава XIII „Военни престъпления“.

През 2012 г. са постъпили 623 дела. От тях 197 наказателни дела от общ характер, 87 наказателни дела от административен характер по чл. 78а от НК и 339 частни наказателни дела.

При съпоставка на постъпилите дела за 2010 г. – 734 дела, 2011 г. – 570 дела и 2012 г. – 623 дела се забелязва известно намаление на делата през 2011 г. спрямо 2010 г. и известно увеличение на делата през 2012 г. спрямо 2011 г.

Постъпилите наказателни дела от общ характер са както следва: през 2010 г. - 91 дела, през 2011 г. – 195 дела и през 2012 г. – 197 дела.

Постъпилите наказателни дела от административен характер по чл.78а от НК са както следва: през 2010 г. – 141 дела, през 2011 г. – 68 дела и през 2012 г. – 87 дела

В) Военен съд - Сливен:

Районът на компетентност на Военен съд – Сливен обхваща територията на: Бургаска област; Сливенска област; Ямболска област.

Съдийският състав се състои от петима съдии – един председател, един зам. председател и трима член-съдии, а съдебните служители са 12, като 1 щатна позиция за служители е вакантна.

Общото постъпление през 2012 г. е 277 дела, което е намаление в сравнение с предходните две години, но повече от 2009 година. Общата тенденция при постъпленията на делата е низходяща. Данните за предходни години сочат, че през 2011 г. постъпилите за разглеждане дела са били 327, през 2010 г. - 362 дела, а през 2009 г. техният брой е бил 255 дела.¹¹

По видове дела постъплението е следното: наказателни дела от общ характер – 38 бр.; административно-наказателни дела – 35 бр.; частни наказателни дела – 204 бр.

За изминалите три години броят на подлежащите на разглеждане дела е бил следният:

- през 2011 г. - 342 дела, от които: наказателни дела от общ характер – 44, административно-наказателни дела – 85, частни наказателни дела – 213;

- през 2010 г. - 369 дела, от които: наказателни дела от общ характер - 49, наказателни дела от частен характер - 1, административно-наказателни дела - 42, частни наказателни дела – 277;

- през 2009 г. - 269 дела, от които: наказателни дела от общ характер - 45, наказателни дела от частен характер - 1, административно-наказателни дела - 37, частни наказателни дела – 186.

Анализът на образуваните през 2012 г. наказателни дела от общ характер сочи, че най-много дела от такъв характер са образувани за престъпления по Глава XI НК „Общопасни престъпления” - 15 дела, от които 8 със споразумение. Следват делата по Глава V НК „Престъпления против собствеността” – 9 дела, от които 2 със

¹¹ Всички посочени данни са взети от отчетния доклад за дейността на Сливенския военен съд през 2012 г., публикуван на интернет страницата на съда.

споразумение; по Глава VIII НК „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции” – 5 дела, от които 2 със споразумение; по Глава II НК „Престъпления против личността” – 4 дела, от които 1 със споразумение; по Глава VI НК „Престъпления против стопанството” – 2 дела; по Глава X НК „Престъпления против реда и общественото спокойствие” – 2 дела, и по Глава IX НК „Документни престъпления” – 1 дело. Със споразумение в съда са постъпили през годината общо 13 дела. Внесените дела с постановление по Глава XXVIII НПК касаят почти изцяло престъпления по Глава V НК „Престъпления против собствеността” и по Глава VIII НК „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции”.

От изнесените данни прави впечатление обстоятелството, че през 2012 г. от прокуратурата не е постъпило нито едно дело от общ характер за престъпление по Глава XIII НК „Военни престъпления”. Значително намаление има и при постъплението на дела по Глава VIII НК „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции”, а най-голямо увеличение има при внесените дела за престъпление по Глава XI НК „Общопасни престъпления” и по Глава V НК „Престъпления против собствеността”.

През 2012 г. в Сливенския военен съд са били насрочени общо 289 заседания, от които 155 заседания - в седалището на съда, и 134 заседания - в гр. Бургас и гр. Ямбол. Основната част от заседанията извън седалището на съда е във връзка с провеждани разпити на досъдебното производство пред съдия.

По видове решените дела през 2012 г. са:

- наказателни дела от общ характер – 33, по които са произнесени 15 присъди, а със споразумение са приключили 12 дела. По 6 дела е прекратено съдебното производство и същите са върнати за доразследване, като по 2 дела това е станало с разпореждане на съдията-докладчик, а по 4 дела - с протоколно определение от съдебно заседание;

- административно-наказателни дела – 35, от които с решение – 33 дела, а 2 дела са върнати за доразследване - по 1 с разпореждане и от съдебно заседание;

- частни наказателни дела – 205, от които 63 дела са решени по същество и са проведени 122 разпита пред съдия. Производството по 20 дела е било прекратено, от които 16 са за разпити пред съдия.

За предходните три години разпределението на решените дела по брой и вид е следното:

- през 2011 г. са били свършени общо 338 дела, от които наказателни дела от общ характер – 44, административно-наказателни дела – 82, и частни наказателни дела – 212.

- през 2010 г. са решени общо 354 дела, като 43 от тях са наказателни дела от общ характер, 1 наказателно частен характер дело, административно-наказателни дела 34 и части наказателни дела 276;

- през 2009 г. са решени общо 262, като от тях 39 са наказателните дела от общ характер, 1 наказателно частен характер дело, административно-наказателни дела 36 и части наказателни дела 186.

Структурата на решените дела е следната:

По Глава II НК „Престъпления против личността“ са разглеждани 4 новопостъпили дела, които са приключени с 3 осъдителни присъди и едно потвърдено споразумение. Едно от делата е за трафик на хора.

По Глава V НК „Престъпления против собствеността“ са разглеждани общо 9 новопостъпили дела, като 5 дела са за документна измама, 2 - за кражба, и 1 - за присвояване.

По Глава VI НК „Престъпления против стопанството“ са разглеждани 2 новопостъпили дела по които има постановена една осъдителна присъда, а едно споразумение не е одобрено и делото е върнато на прокурора.

По Глава VIII НК „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции“ са разглеждани общо 5 новопостъпили дела.

По Глава IX НК „Документни престъпления“ е разглеждано 1 новопостъпило дело, приключено с осъдителна присъда.

По Глава X НК „Престъпления против реда и общественото спокойствие“ са разглеждани общо 2 новопостъпили дела, едно от които за организирана престъпна група.

По Глава XI НК „Общопасни престъпления“ са разглеждани 15 новообразувани дела, от които 4 дела са за причинена смърт в транспорта и 2 дела са за престъпления, свързани с наркотични вещества.

От решените общо 205 частни наказателни дела, 122 дела са за проведени разпити пред съдия. Останалите дела са образувани по други искания на органите на досъдебното производство, по молби за реабилитация и за отмяна на наложени мерки за процесуална принуда.

При обобщаване на изнесените по-горе данни се установява, че за разлика от предходната 2011 г. най-голям е броят на решените дела по Глава XI НК „Общопасни престъпления“ и по Глава V НК „Престъпления против собствеността“. Запазва се и относителният дял на делата по Глава VIII НК „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции“.

През 2012 г. не е постъпило и решено нито едно дело по Глава XIII НК „Военни престъпления“.

Г) Военен съд - Варна:

Районът на компетентност на Военен съд – Варна обхваща територията на: Варненска област; Добричка област; Шуменска област; Разградска област; Русенска област; Търговищка област; Силистренска област.

Щатът на съдиите във Варненския военен съд включва: административен ръководител - председател, заместник на административния ръководител – заместник председател и трима съдии. Щатната численост на персонала на съда е както следва: съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар, системен администратор, младши специалист - счетоводител, пет съдебни секретари, съдебен деловодител „класифицирана информация“, призовкар, чистач/хигиенист, пазач невъоръжена охрана и шофьор.¹²

1. Брой и вид на делата

През 2012 год. във Военен съд гр. Варна са образувани 175 бр. дела, като е имало за решаване от предходен отчетен период 7 бр. Дела за разглеждане през 2012 година са били общо 182 бр., от които 22 бр. дела от общ характер (НОХД), 1 дело от наказателно-частен характер (НЧХД), 14 бр. дела от наказателно-административен характер (НАХД) и 145 бр. частни наказателни дела (ЧНД).

През 2012 г. съдът е решил 20 дела от НОХД, 1 бр. дела от НЧХД, 14 бр. дела от НАХД и 144 бр. дела от ЧНД – общо 179 бр.

Броят и движението на делата през 2012 г. и две години назад, може да се проследи в следната таблица:

Година	Постъпили през отчетната година	Останали несвършени от предходен период	Общо за разглеждане	НОХД		НЧХД		НАХД		ЧНД		Общо свършени	Останали нерешени
				Общо	Свършени	Общо	Свършени	Общо	Свършени	Общо	Свършени		
2010	259	2	261	43	41			38	37	180	179	257	4
2011	160	4	164	15	15	4	4	22	22	123	116	157	7
2012	175	7	182	22	20	1	1	14	14	145	144	179	3

¹² Всички посочени данни са взети от отчетния доклад за дейността на Варненския военен съд през 2012 г., публикуван на интернет страницата на съда.

2. Средна натовареност на съдебния район за съда и на съдиите.

Сравнение на постъпленията на делата във Варненския военен съд за последните три години и средно месечно на един съдия, на база единадесет месеца, без да се има предвид съдебната ваканция и ползваните отпуски, би могло да се направи от следната таблица:

Година	Общо постъпили дела	Брой на съдиите	Средногодишно на един съдия	Средномесечно на един съдия
2010	261	5	52,5	4,75
2011	164	5	33	3
2012	182	5	36,4	3,31

3. Наказателни общ характер дела.

НОХД за разглеждане през 2012 г. са общо 22 броя.

Структурата на делата за разглеждане от общ характер през 2012 г. по видове престъпления по глави от НК е следната:

1. Глава V ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА – общо 11 бр., от които:

Престъпления против собствеността – 1 бр.

Раздел I – Кражба – 7 бр.

Раздел IV – Измама – 3 бр.

2. Глава VI ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО – общо 3 бр., от които:

Против стопанството – 1 бр.

Раздел II Престъпления в отделни стопански отрасли – 2 бр.

3. Глава XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ – общо 6 бр.

Раздел II Престъпления по транспорта и съобщенията – 6 бр.

4. Глава XIII ВОЕННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ - общо 2 бр. от които:

Раздел I – Престъпления против подчинеността и военната чест – 2 бр.

От решените 20 бр. НОХД 9 бр. са с одобрено споразумение, 10 бр. са решени с присъда и 1 бр. прекратено и върнато на ВОП-Варна.

5. Наказателно-административен характер дела.

За 2012 г. в съда са образувани 14 бр. наказателно-административен характер дела.

Разпределени по видове престъпления, по глави от НК са както следва:

Глава V Престъпления против собствеността - общо 10 бр.

- Раздел IV Измама – 10 бр.

Глава XI Общопасни престъпления – общо 1 бр.

- Раздел II Престъпления по транспорта и съобщенията – 1 бр.

Глава XIII Военни престъпления – общо 3 бр.

- Раздел IV Престъпления против караулната, поставата, патрулната, вътрешната и граничната служба – 3 бр.

В сравнение с 2011 г. образуваните НАХД през 2012 г. са с 8 бр. по-малко или 36.4%.

6. Частни наказателни дела.

През 2012 г. във Военен съд гр. Варна са образувани 138 бр. ЧНД, с 13.1% повече от 2011 г. От тях са решени 144 броя.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ на ЧНД по ВИДОВЕ:

1	Чл.80-88 от НК-давност,амнистия,реабилитация ш. 1500	5
2	Чл. 23, 25 и 27 - групиране ш. 1800	2
3	Чл. 61, ал.3 НПК-обжалване на МНО -„Парична гаранция” ш. 2201	1
4.	Чл. 64 НПК – вземане МНО „Задържане под стража” ш. 2204	1
5.	Чл. 65 НПК – изменение на МНО „Задържане под стража” ш. 2205	3
6.	Чл. 69, ал.1 НПК- отстраняване от длъжност ш. 2207	1
7.	Чл. 72 НПК – обезпечаване на глоба и конфискация ш. 2209	4
8.	Чл. 161 НПК – претърсване, изземване ш. 2213	11
9.	Чл. 223 НПК – разпит на свидетел ш. 2217	92
10.	Чл. 243 НПК - обжалване постановл. за прекратяване наказателно производство ш. 2220	16
11.	Други ш.2300	9
		Общо 145 бр.

От значение за оценка на дейността на съдиите от Варненския военен съд е и броят на делата, решени в командировка в съдебния район на съда. За 2012 г. командировъчните дни са били един ден, като е разгледано и решено 1 брой дело.

Д) Военен съд - Плевен:

Районът на компетентност на Военен съд – Плевен обхваща територията на: Видинска област; Врачанска област; Монтанска област; Ловешка област; Великотърновска област; Габровска област; Плевенска област.

Щатната численост на Плевенски военен съд към 28.06.2012 г. и до момента е трима магистрати и единадесет съдебни служители. Щатът за магистрати в Плевенски военен съд е попълнен и включва – председател, заместник председател и един военен съдия.¹³

Останалите щатни бройки са: съдебен администратор и гл.счетоводител, административен секретар, завеждащ административна служба, тя и служител по сигурността на информацията, системен администратор, три за съдебни секретари, призовкар, домакин, чистач и шофьор.

През 2012 г. в Плевенския военен съд са постъпили за решаване 57 дела. Останали са несвършени от минали години 3 наказателни от общ характер дела, или общо са разгледани и решени 60 дела.

Средномесечно в съда са постъпвали по 4,75 дела, а средномесечно на съдия са се падали по 1,6 дела.

Таблица № 1

ВОЕНЕН Съд	ОБЩО постъпили	ПОСТЪПЛЕНИЯ ПО ХАРАКТЕР НА ДЕЛАТА							МЕСЕЧНО		ПРЕКРАТЕНИ ВЪРНАТИ ЗА ДОРАЗСЛЕ- ДВАНЕ	
		нохд	дела 78а	нчхд	чнд	АХ	разпит	гр. д	за съда	На съдия	Р.З.	С.З.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ПЛЕВЕН	57	20	2	----	6	---	29	---	4,75	1,6	1	0

За сравнение с предходни години данните са както следва:

¹³ Всички посочени данни са взети от отчетния доклад за дейността на Плевенския военен съд през 2012 г., публикуван на интернет страницата на съда.

- през 2009 г. са постъпили за решаване 163 дела, като са останали несвършени от минали години 12 дела или общо дела за решаване – 175;

- през 2010 г. са постъпили за решаване общо 127 дела, като са останали несвършени от минали години 7 дела или общо дела за решаване - 134;

- през 2011 г. са постъпили за решаване общо 69 дела, като са останали несвършени от минали години 17 дела или общо дела за решаване - 86;

- през 2012 г. са постъпили за решаване 57 дела, като са останали несвършени от минали години 3 дела или общо дела за решаване – 60.

Таблица № 2

ВОЕНЕН СЪД	ОБЩО ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА			
	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.
ПЛЕВЕН	163	127	69	57

Решените дела се разпределят както следва :

1/ нохд – 18 бр.;

2/ нахд по чл.78а НК – 1 бр.;

3/ реабилитации – 2 бр.;

4/ разпити - 29 бр.;

5/ други чнд - 4 бр.

Брой на решените дела по същество за 2012 г. - видове и структура:

- по Глава I НК, чл. 95–114 Престъпления против републиката - през 2012 г. няма постъпили или останали несвършени дела;

- по Глава II НК, чл. 115-161 Престъпления против личността - през 2012 г. има едно постъпило и решено дело;

- по Глава III НК, чл. 162-175 Престъпления против правата на гражданите - през 2012 г. няма постъпили дела;

- по Глава IV НК, чл. 176–193а Престъпления против брака, семейството и младежта - през 2012 г. няма постъпили дела;

- по Глава V НК, чл. 194–218в Престъпления против собствеността - през 2012 г. са постъпили 8 дела и две са останали несвършени от предходния период или общо са били разгледани 10 дела. Решени са 7 дела, като по четири са постановени присъди, по две от

тях са одобрени споразумения, а по едно дело присъдата е била отменена от въззивния съд и делото е върнато за ново разглеждане на съда;

- по Глава VI НК чл. 219–252 Престъпления против стопанството - за 2012 г. няма постъпили дела;

- по Глава VII НК, чл. 253–260 Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи - за 2012 г. няма постъпили дела;

- по Глава VIII НК, чл. 269–307а Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции - за 2012 г. няма постъпили дела;

- по Глава IX и IXa НК, чл. 308–319е Документни и компютърни престъпления - за 2012 г. е постъпило и е било решено едно дело;

- по Глава X НК, чл. 320–329 Престъпления против реда и общественото спокойствие - за 2012 г. е постъпило едно дело, по което е постановена присъда;

- по Глава XI. НК, чл. 330–356к Общопасни престъпления - за 2012 г. са постъпили 9 дела и едно е останало несвършено от предходния период, или общо са били разгледани 10 дела. От тях са решени 8 дела. По 4 от тях са постановени присъди. Две от делата са приключили с одобрени споразумения. Едно от делата е било прекратено на основание чл. 24 ал. 1 т. 4 НПК, а по друго присъдата е била отменена и делото е върнато за ново разглеждане от съда;

- по Глава XII НК, чл. 357–370, Престъпления против отбранителната способност на републиката, против информацията, представляваща държавна тайна и против чуждестранната класифицирана информация - за 2012 г. няма постъпили дела;

- по Глава XIII НК, чл. 371–406 Военни престъпления - за 2012 г. за 2012 г. няма постъпили дела.

Във Военен съд – Плевен, по предложения за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административни наказания, са били образувани 2 наказателни от административен характер дела.

По подобни данни е анализирана и дейността на военно-окръжните прокуратури с работещите към тях магистрати и административни ръководители.

Още в началото трябва да се посочи, че всички съображения относно начина на отчитане на натовареността, прегледа на актуалната структура и численост на въоръжените сили, тенденциите за развитието, отразени в раздели I и II на настоящия документ в пълна сила важат и за военно-окръжните прокуратури.

В същата тази сила важат и отразените в раздел III тенденции в натовареността на военните съдилища. Тук следва да се посочи, че работата на военно-окръжните прокуратури намира много по-голямо изражение в тази на военните съдилища, доколкото тя не се занимава с ред дейности, вменени по закон на цивилните прокуратури. Например надзорът за законност при военно-окръжните прокуратури е редуциран в максимална степен. Тя няма никакви ангажменти по гражданското и почти никакви на административно-наказателното производство. Това са все дейности, заангажиращи в много голяма степен цивилните прокуратури. Ето защо изводът е, че представянето и анализа на данните, касаещи натовареността на военните съдилища отразява и натовареността на военно-окръжните прокуратури.

По-надолу се помества изцяло сравнителният анализ, представен още през м.март 2013 г. на Комисията по натовареността и на колегите военни магистрати от страната. При това таблици 1, 3 и 4 допълнително са поместени данните и за 2010 г. и 2011 г.

В Таблица № 1 (Приложение 7) избирателно са посочени данни за прокурорската дейност, като обем по най-важни показатели, в сравнителен план между военно-окръжните прокуратури и съответните им по регион окръжни и районни прокуратури.

В Таблица № 2 (Приложение 8) отново в такъв план са посочени по колко дела, родово подсъдни на ОС и по колко - на РС, са работили военните прокурори, като се е имало предвид тези, които са били образувани от тях и тези, които са били внесени със санкционни актове в съдилищата.

В Таблица № 3 (Приложение 9) отново се обследва дейността в сравнителен план между ВОП и ОП и РП от техния регион, имайки предвид данните за средната натовареност по някои показатели.

В Таблица № 4 (Приложение 10) са поместени данни за целия обем прокурорски и следователски труд, по показател „средна натовареност“, отново в сравнителен аспект между ВОП и окръжните и районните прокуратури от региона им.

Отделно е взета статистика за дейността на реално работилите военни следователи. Тя е следната:

През 2011 г. са работили реално 46 военни следователи при натовареност 0.16 на следовател. В цивилното следствие за този период тя е 2.03.

През първото полугодие на 2012 г. – 42 реално работили военни следователи са били с месечна натовареност 1.43, при 2.85 за цивилните следователи. В тази насока следва да се приемат с резерва данните за натовареността на следователите от ВОП-Варна. Тя се сочи, като най-висока за страната въобще. При сравними други данни с ВОП-Сливен и ВОП-Варна, няма как следователите от Варна да са с 9, или 30 пъти по-голяма натовареност.

При анализа на таблиците може би възниква въпроса защо дейността на ВОП, които безспорно са с ниво окръжни прокуратури, се сравнява и с районните прокуратури от региона им. Отговорът е в данните, залегнали в Таблица № 2. От тях е видно, че във

ВОП са образувани 10 пъти повече досъдебни преписки, подсъдни съобразно чл. 35 НПК на районните съдилища, от тези, подсъдни на окръжните съдилища. Още по-драстична е разликата между тези досъдебни преписки и образуваните по Глава XIII НК.

Видно е, че изготвените санкционни актове по дела, подсъдни на ОС са 30, а по тези, подсъдни на РС – 396 (т.е. повече от 10 пъти разлика). При това, общо изготвените актове по Глава XIII НК за годината са били 22. Тези именно цифри навеждат към извода, че по същество дейността на ВОП, имайки предвид тежестта и сложността на престъпленията, с които се занимават, следва да се сравнява не само с тази на съответните им окръжни прокуратури, но и с тази на районните прокуратури по местоседалищата им. Само при един такъв подход коректно биха се правили изводи, както за общ обем работа, така и за средна обща и индивидуална натовареност.

Какви други изводи могат да се направят при анализиране на данните от таблиците?

От Таблица № 1 (общ обем прокурорска дейност по някои показатели) става видно следното:

1. Съпоставима по прокурорски актове, внесени в съда е дейността на ВОП-Пловдив с тази на ОП-Пловдив, като е далеч назад от тази на РП-Пловдив. Другите военно-окръжни прокуратури са доста назад по този показател от цивилните прокурори от техните местоседалища.

2. Най-драстични са разликите по ангажираност на цивилните прокурори в сравнение с военните им колеги по участие в съдебни заседания. Например: прокурорите от ВОП Плевен и Варна са участвали в по 44 съдебни заседания, докато цивилните им колеги съответно в 2505 и 5795.

3. В тази таблица са посочени отново с цел коректност само сравними данни, като голяма част от дейността на цивилните прокурори, некасаеща пряко наказателно-правната им дейност е пренебрегната.

Изводи на база данните в таблицата могат да се правят още и те ще бъдат в насока, че по-натоварени са били през 2012 г. цивилните прокурори.

По-ясна става картината като се разглеждат данните от таблица № 3 (данни за средна натовареност по някои основни показатели от дейността на съпоставените цивилни и военни прокуратури).

Какви са изводите?

1. Отново се явява драстична разлика в участието на прокурорите от цивилните и военните прокуратури в съдебни заседания. В повечето случаи цивилните са се явявали в няколко пъти повече заседания.

2. По внесени санкционни актове в съда има известна съпоставимост между ВОП и съответните ОП. Следва да се подчертае, че по този показател ВОП-Пловдив е далеч напред пред ОП-Пловдив и близо до РП-Пловдив. Другите военни прокуратури обаче са много назад от съответните им районни прокуратури. А по-нагоре се вижда, че 90% от изготвените от ВОП актове се отнасят за престъпления, подсъдни иначе на

районните съдилища, при което няма как тяхната средна индивидуална натовареност да не се сравнява с тази на цивилните районни прокуратури.

3. От графи 6 и 7 на тази таблица могат да се направят единствено изводи относно това – как може да се „уедри“ обемът дейност, когато показателите са обтекаеми. Като пример може да се посочи ВОП-Плевен. Там по време на досъдебното производство съобразно статистиката са се падали по 75 искания до съда на прокурор. В същото време в съда са били внесени по 7 санкционни акта. В същото време във ВОП-Пловдив исканията до съда са били 8.83 на прокурор, а са били внесени средно по 45.17 акта. Явно е, че във втората прокуратура посочените данни са били по-коректни. Няма как и, ако данните са достоверни по 7 акта внесени от ВОП-Плевен средно на прокурор в съда, да са били изготвени средно по 19 въззивни и касационни протеста.

При цивилните прокуратури чак такива драстични разлики не се забелязват.

От Таблица № 4 е видна средната натовареност на един прокурор и следовател за 2012 г., в сравнителен аспект между ВОП от една страна и ОП и РП от региона им – от друга.

Изводите са, че съпоставими са натовареностите между ВОП-София и СГП; ВОП-Пловдив и ОП-Пловдив; ВОП-Варна и ОП-Варна; ВОП-Плевен и ОП-Плевен и несъпоставими между ВОП-Сливен и ОП-Сливен.

Няма никъде съпоставимост между ВОП и РП по техните местоседалища.

С изключение на ВОП-Варна навсякъде другаде военните следователи са по-малко натоварени от тези, работещи в цивилното следствие. Някъде разликата е в пъти.

И тук се поставя отново въпросът за коректността на данните. Няма как прокурорите от ВОП-Пловдив при общо средно решени 67.67 досъдебни преписки, 51.17 участия в съдебно заседание, 45 прокурорски актове внесени в съда да са с общ обем 994.3 на прокурор, а тези от ВОП-Варна с 43.50 решени досъдебни преписки, 22 участия в съдебно заседание, 18 прокурорски актове внесени в съда да са със среден обем 1068, т.е. близо 70 единици повече.

Общият извод от обсъдените таблици, че е чувствителна разликата между натовареността на прокурорите от ВОП с тази на колегите им от ОП в полза на първите и особено чувствителна между тях и колегите им от РП, пак в полза на първите.

Същото може да се каже за съотношението на натовареността между военните и цивилните следователи. За 2012 г. то може би след проверка на данните, подадени от ВОП-Варна, ще се окаже по-голямо от посоченото по-горе.

В заключение могат да се посочат и данни, съпоставящи дейността на самите военни прокурори. В тази насока се изследват подадените от самите ВОП данни, касаещи реалната натовареност на реално работещите прокурори.

Какво се установява?

През 2011 г. 6 реално работили военни прокурори във ВОП-Пловдив са внесли в съда 260 санкционни актове. През тази година тяхната дейност и тази на следователите към ВОП-Пловдив е била подпомогната от 28 служителя.

В същото време 19 военни прокурори от всички други ВОП в страната са внесли в съда 234 санкционни акта. Тяхната и на следователите към тях дейност се е подпомагала от 121 служителя.

През същата година 6-те прокурора от ВОП-Пловдив са участвали в 366 заседания, а останалите 19 – в 470.

Какво е положението за 2012 г.?

Същият брой прокурори във ВОП-Пловдив при същия брой служители са внесли в съда 270 санкционни акта. Останалите 19 прокурори от ВОП в страната са внесли в съда 178 санкционни акта, или 92 по-малко от колегите си в Пловдив.

През 2012 г. прокурорите от ВОП-Пловдив са участвали в 310 съдебни заседания, а колегите им от страната – в 304 съдебни заседания.

През 2011 г. прокурорите от ВОП-Пловдив са изготвили 1800 искания до съда, а колегите им от страната – 1670. През 2012 г. цифрите са 1318 срещу 1141.

Какъв е изводът от горната статистика? Той е, че работата е там, където е концентрирана войската.

Вторият извод, налагащ се след обсъждането на всички по-горе изложени данни и съображения е, че ВОП в страната се нуждаят от сериозна оптимизация, свързана както с районите на тяхната компетентност, така и с преливане на сили към натоварените в сравнение с тях съдебни звена.

Целта на този документ отново да се инкорпорира в общия анализ се налага поради факта, че неговото обсъждане отдавна е започнало. Другата причина е, че той е изготвен в сравнителен аспект, давайки представя за съотносимостта на натоварването на военно-окръжните прокуратури към това на цивилните прокуратури. По този начин се извеждат още предпоставки, необходими при обсъждането на проблема, свързан с оптимизирането на военните съдилища и военно-окръжните прокуратури в страната. Към този анализ, имайки се предвид и разширените данни, поместени в таблици 1, 3 и 4 може да се направи и още един извод. Той е, че с изключение на ВОП-Пловдив, през последните три години във всички други обследвани прокуратури се е очертала трайна тенденция към намаляване на общия обем работа.

От изложените данни за щатния състав, броя и вида на постъпилите и решени дела, могат да се направят следните обобщения за натовареността на военните съдилища и военно-окръжните прокуратури в Република България:

1. Съществуват обективни причини, които определят трайна тенденция за намаляване броя на делата, които се образуват и разглеждат във военните съдилища. Изложените подробни данни и анализи за редуциране на числения състав на въоръжените сили, както и перспективите за продължаване на този процес, извършваното в момента съкращаване на броя на военните инфраструктурни обекти, определят обективната основа за намаляване на натовареността на

военните съдилища и прокуратури. Тъй като подсъдността на военните съдилища законодателно е обвързана от качеството на субекта на престъплението (това са военнослужещи или съответни граждански лица и други изчерпателно посочени в чл. 396 НПК), то е налице пряка зависимост между рязкото намаляване на числеността на армията и инфраструктурните обекти и значителното намаляване на броя дела, които се образуват и разглеждат във военните съдилища и прокуратури.

2. Подробният анализ на броя и вида на наказателните дела, които са образувани и разгледани в петте военни съдилища за последните три години разкрива действителната натовареност на тези органи на съдебна власт.

- 2.1. На първо място, от значение е структурата на видовете дела. За последните три години – 2010, 2011, 2012, се наблюдава постоянно намаляване на броя на делата от общ характер, които принципно се отличават с по-висока степен на фактическа и правна сложност. Единствено при данните за Военен съд Пловдив се отчита сравнително високо ниво в абсолютна бройка (227 дела за 2012 г.) на новообразуваните дела от общ характер.¹⁴ Забележително е, че всички дела от общ характер, образувани в останалите четири военни съдилища за 2012 г., са по-малко на брой от общата бройка на делата, образувани във Военен съд Пловдив.

- 2.2. На второ място, прави впечатление символичният брой на делата от частен характер (общо 5 броя за петте военни съдилища за 2012 г.). Сравнително малък е и делът на съдебните производства по чл. 78а НК. Отново се забелязва явна диспропорция в разпределението между петте военни съдилища. За 2012 г. във Военен съд Пловдив са образувани 89 дела по чл. 78а НК, докато във всички останали четири военни съдилища са образувани общо 66 дела по чл. 78а НК.

- 2.3. На трето място, статистическите данни за работата на военните съдилища показва, че голямата част от дейността им заемат частните наказателни дела. Значителен е и обемът на частните наказателни дела с предмет разпити на свидетели и обвиняеми пред съдия в досъдебното производство (чл. 222, чл. 223 НПК). Това са дела, които се отличават с минимална сложност и не отнемат много време и интелектуални усилия на съдията. За сравнение – през 2012 г. във Военен съд София са постъпили 71 дела от общ характер, съответно са постъпили 148 частни наказателни дела и 153 частни наказателни дела разпити; през 2012 г. във Военен съд Пловдив са постъпили 227 наказателни дела от общ характер, съответно са постъпили 41 частни наказателни дела и 308 частни наказателни дела – разпити. Подобна е картината и в останалите три военни съдилища.

¹⁴ Всички данни за структурата на делата за петте военни съдилища за периода 2010-2012 г. – виж в Приложение № 4.

Посочените данни ясно сочат, че структурата по видове на постъпващите във военните съдилища дела определя тяхната ниска натовареност, тъй като броят на делата с фактическа и правна сложност (делата от общ характер) е по-малко от 1/3 от общия брой постъпващи за разглеждане дела. Ясно изразена е тази тенденция във ВС Сливен – 38 дела от общ характер от общо 281 дела за 2012 г.; ВС Варна – 22 дела от общ характер при 182 дела, образувани през 2012 г.; ВС Плевен – 23 дела от общ характер при общо 60 дела, образувани през 2012 г.

2.4. Интерес представлява и структурата по видове наказателни дела от общ характер, образувани през 2012 г., която очертава тенденцията за последните три години, показани по-горе в пунктове А-Д на т. III от анализа.¹⁵

Прави впечатление, че в структурата на делата от общ характер, които са образувани през 2012 г. във военните съдилища, преобладават делата с предмет престъпления, които по силата на чл. 35 НПК са подсъдни на районните съдилища. Най-голям дял заемат престъпленията против собствеността – 180 дела за ВС-Пловдив (от които 159 дела за престъпления по чл. 212 НК – документни измами) и по около десет дела за останалите четири военни съдилища; следващи по брой са делата по Глава XI НК „Общопасни престъпления“. За сравнение, минимален е броят на делата за престъпления, които са от компетентността на окръжните съдилища – две дела във ВС-София по чл. 115-118 (умишлени убийства); 3 дела по чл. 123 НК (смърт по непредпазливост) във ВС-София и едно дело във ВС-Пловдив; едно дело за трафик на хора във ВС-Сливен; две дела за данъчни престъпления във ВС-София. Показателно е, че едва дванадесет дела са образувани през 2012 г. за военни престъпления по Глава XIII във всички пет военни съдилища.

Изложените по-горе данни за структурата на видовете наказателни дела от общ характер, образувани във военните съдилища, налагат извода, че в сравнение с броя дела, образувани и разгледани в наказателни отделения към съответните окръжни съдилища, натовареността на военните съдилища е значително по-ниска.¹⁶ В случая се налага и сравнение с натовареността на съответните наказателни отделения на районните съдилища, доколкото преобладаващият брой дела във военните съдилища са такива с предмет престъпления, подсъдни на районните съдилища. Средната натовареност на наказателните отделения на районните съдилища значително надвишава тази на петте военни съдилища.

3. Данните от анализа налагат извода, че ВС-София и ВС-Пловдив са съдилищата, в които са концентрирани повечето от делата, които се

¹⁵ Виж данните за структурата на наказателните дела от общ характер в таблица – Приложение № 3.

¹⁶ Виж данните за образуваните наказателни дела в наказателните отделения на съответните на военните окръжни съдилища в Приложение № 1.

образуват и са подсъдни на военните съдилища. Това обстоятелство съответства на факта, че в съдебния район на ВС-София и ВС-Пловдив са съсредоточени по-голяма част от личният състав и инфраструктурата на въоръжените сили.

4. Данните от анализа за последните три години показва, че във ВС-Плевен, ВС-Варна и ВС-Сливен постъпленията на дела намалява, което съответства на същественото редуцирания състав на военнослужещи и съответстващата им инфраструктура.
5. Следва да се отбележи като положителна практика (която трябва да бъде развивана) наложилото се във всички военни съдилища (особено във ВС-Пловдив) извършване на голяма част от действията по разглеждане на делата извън съдебната сграда на съответния орган на съдебната власт (разглеждане на дела на пункт от съдии в командировка). Така посочената добра практика може да бъде поставена в основата на бъдещата реформа на военното правосъдие.
6. Категорично следва да се посочи, че изложените по-горе съображения за натовареността на военните съдилища в пълна степен важат и за съответните им военно-окръжни прокуратури. Тук отново ясно се очертава изводът, че производствата се образуват и водят там, където са били дислоцирани основните съединения на професионалната армия. Поради това основното натоварване се е поемало от ВОП-Пловдив и ВОП-София. Явно е станало също, че там, където се намират учебните заведения, щабове и управления, различни видове бази, няма как да има висок процент на престъпност, най-малкото поради житейския социален и морален статус на служещите в тях. Тези информации само допълват направените по-горе изводи, че спада натовареността на магистрати и служители във ВОП-Сливен и най-вече във ВОП-Варна и ВОП-Плевен.

6.1. На съвсем отделен ред трябва да се посочи и проблемът със следователите. Въпреки че съвсем наскоро с промените в НПК се даде възможност на военно-окръжните прокурори да им възлагат отделни досъдебни производства, то това надали ще доведе до съществено увеличаване на тяхната работа. Причините са най-малко две. Първо – поначало понастоящем от военно-окръжните прокуратури респективно от военните съдилища, не се разглеждат голям брой сложни от фактическа и правна страна казуси. Второ – така или иначе определената по закон компетентност е в много тесни граници. Трето – военна полиция започна да се насища с разследващи полицаи, които заработиха активно, а и компетентно, напоследък. Ето защо и при тях очерталата се тенденция за ниски нива на натовареност няма как да се промени. Впрочем, както е видно и от посочените по-нагоре в анализите данни, към настоящия момент обемът на работа, както в общ, така и в индивидуален аспект на военните следователи е по-

малък от този на тези, работещи към цивилното следствие. Поради това и крайният извод досежно натовареността на военното следствие общо и по места, не може да бъде по-различен от този за военните съдилища и военно-окръжните прокуратури, към които те са инкорпорирани.

IV. ИЗВОДИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Въз основа на изготвения анализ на натовареността на военните съдилища за периода 2010 г. - 2012 г., предвид очертаните тенденции, и на основание чл. 22, т. 3 от Правилника за организацията и дейността на ВСС, Комисията по анализ и отчитане степента на натовареност на органите на съдебната власт предлага на Комисия по предложенията и атестирането да изготвят и направят съвместно предложение до ВСС за конкретни мерки, които да доведат до оптимизиране на системата на военното правораздаване.

Комисията счита, че формирането на преценката за оптимизация следва да бъде водена от следните принципи:

1. Преструктурирането на системата на военните съдилища следва да се извърши чрез закриване на съдилищата, в които има установена трайна тенденция за намаляване на образуваните дела; съответно, да се извърши преразпределение на съдебните райони на закритите съдилища към съдебните райони на останалите натоварени военни съдилища;

2. Планът за преструктуриране на системата на военните съдилища следва да се обсъди в работната група към Комисията по натовареност с участие на съдии и прокурори от всички военни съдилищата и прокуратури;

3. Мерките, насочени към реформа на системата на военното правосъдие следва да се консултират и обсъдят с Министъра на отбраната и впоследствие с Министъра на правосъдието, каквито са и изискванията на чл. 30, 1, т. 2 ЗСВ.

4. Предложенията за закриване на отделни военни съдилища и прокуратури следва да са съпроводени с анализ и план за преразпределение на съдебните райони към оставащите военни съдилища, съответно с мерки за икономично и гъвкаво управление и разглеждане на делата, включително за управление на съдебните сгради и съдебните служители¹⁷.

Водена от тези принципи, Комисията за анализ и отчитане степента на натовареност на органите на съдебната власт на ВСС предлага на работната група за военните съдилища и прокуратури провеждане на обсъждане на изготвените анализи и

¹⁷ Виж в Приложение № 5 данните за разпределение на бюджета на военните съдилища за 2010-2012 г.

предприемане на следващите стъпки за провеждане на реформа на системата на военното правосъдие.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Натовареност по щат на магистратите във военните съдилища през 2010 г., 2011 г. и 2012 г., изразена в брой дела месечно на един магистрат.
2. Щатна обезпеченост на военните съдилища.
3. Отчет по наказателните дела на военните съдилища за 12 месеца на 2012 г.
4. Отчет за работата на военните съдилища по видове дела за периода 2010-2012 г.
5. Бюджет на военните съдилища за 2010 г., 2011 г., 2012 г.
6. Писмо с рег. № 07-00.6/04.03.2013 г.
7. Таблица № 1 за обем на прокурорската дейност в прокуратурите от страната за 2010-2012 г. по някои показатели, сравними с ВОП от същия регион.
8. Таблица № 2 за натовареност на ВОП по родова подсъдност за 2012 г.
9. Таблица № 3 за средната натовареност по някои показатели в прокуратурите от страната, сравними с ВОП от същия регион за 2010-2012 г.
10. Таблица № 4 за натовареността на прокуратурите за 2010-2012 г. по критерия средна на 1 прокурор и следовател, съпоставима с ВОП от същия регион

Присъстване НА

**Натовареност по ЩАТ на магистратите във Военните съдилищата през 2010 г., 2011г. и 2012г.
изразена в брой дела месечно на един магистрат**

№	СЪДИЛИЩА	Дела за разглеждане			Свършени дела			Брой съдии по щат			Натовареност по ЩАТ към делата за разглеждане в брой дела месечно на 1 магистрат			Действително натовареност в брой дела месечно на 1 съдия		
		2010 г	2011 г	2012г	2010 г	2011 г	2012г	2010 г	2011 г	2012г	2010 г	2011 г	2012г	2010 г	2011 г	2012г
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Военно-апелативен съд	171	135	154	155	125	146	8	8	7	1,78	1,41	1,83	2,47	2,21	2,48
	Военни съдилища	2082	1538	1576	1951	1463	1472	28	27	27	6,25	4,82	4,81	7,59	5,91	5,56
1	ВС София	543	303	388	521	284	384	9	8	9	5,03	3,16	3,59	6,79	4,33	5,46
2	ВС Сливен	369	342	281	354	338	273	5	5	5	6,15	5,70	4,68	7,38	7,13	5,40
3	ВС Пловдив	775	643	665	702	601	582	5	5	5	12,92	10,72	11,08	16,32	13,40	12,31
4	ВС Варна	261	164	182	257	157	179	5	5	5	4,35	2,73	3,03	4,35	2,73	3,03
5	ВС Плевен	134	86	60	117	83	54	4	4	3	2,79	1,79	1,67	3,12	1,95	1,58
	Окръжни съдилища										8,73	8,69	8,76	11,03	10,80	10,82
12	Софийски окръжен съд	2490	2792	2490	2026	2327	2113	26	26	26	8,95	7,98	7,59	12,19	10,78	11,02
15	ОС Варна	8791	9262	9684	7195	7769	8110	63	63	63	12,25	12,81	13,71	17,64	19,72	19,81
26	ОС Плевен	3370	3529	3163	2952	3067	2800	25	25	25	11,76	10,54	9,88	13,42	12,21	12,29
27	ОС Пловдив	9953	9501	8749	8777	8340	7442	58	58	58	13,65	12,57	12,82	18,20	15,51	16,33
31	ОС Сливен	1948	1662	1672	1707	1413	1454	18	18	17	7,69	8,20	9,22	9,08	9,89	10,54

ВОЕННО-АПЕЛАТИВНО НИВО																			
№	Съдилища	ЩАТ						ЗАЕТИ						СВОБОДНИ					
		Общо колони /4+8/	Магистрати /кол. 5+6+7/	Председател	Зам. председател	Съдии	Служители	Общо колони /10+14/	Магистрати /кол. 11+12+13/	Председател	Зам. председател	Съдии	Служители	Общо колони /16+20/	Магистрати /кол. 17+18+19/	Председател	Зам. председател	Съдии	Служители
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	ВС София	36	9	1	1	7	27	36	9	1	1	7	27	0	0	0	0	0	0
2	ВС Сливен	18	5	1	1	3	13	17	5	1	1	3	12	1	0	0	0	0	1
3	ВС Пловдив	22	5	1	1	3	17	21	5	1	1	3	16	1	0	0	0	0	1
4	ВС Варна	20	5	1	1	3	15	20	5	1	1	3	15	0	0	0	0	0	0
5	ВС Плевен	14	3	1	1	1	11	13	3	1	1	1	10	1	0	0	0	0	1
6	Военно-апелативен съд	24	7	1	1	5	17	23	7	1	1	5	16	1	0	0	0	0	1
Общо Военно-апелативно ниво		134	34	6	6	22	100	130	34	6	6	22	96	4	0	0	0	0	4

ОТЧЕТ по наказателните дела на ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА за 12 месеца на 2012 година

Някои видове престъпления по НК		ВС София	ВС Сливен	ВС Пловдив	ВС Варна	ВС Плевен
а	б	в	г	д	е	ж
Гл. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	0200	8	4	6	0	1
в т.ч. убийства довършени - чл. 115 - 118 НК	0201	2	0	0	0	0
убийства опити - чл. 115-118 НК	0202	0	0	0	0	0
причин.смърт по непредпазливост - чл.123 НК	0203	3	0	1	0	0
отвлчване на лица- чл.142 и 156 от НК	0204	1	0	0	0	0
трафик на хора - чл. 159а-159в НК	0205	0	1	0	0	0
изнасилване - чл. 152 НК	0207	0	0	0	0	0
Гл.III ПРЕСТЪПЛ. П-В ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	0300	0	0	2	0	0
Гл.IVПРЕСТЪПЛ.П-В БРАКА,СЕМЕЙСТВОТО И МЛАДЕЖТА	0400	0	0	0	0	0
Гл. V ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	0500	11	9	180	11	10
в т.ч. кражба - чл. 194-197 НК	0504	1	2	2	7	3
грабеж - чл. 198-200 НК	0505	1	0	0	0	0
присвояване - чл. 201-208 НК	0507	3	1	1	0	2
измама - чл. 212,212а,212б НК	0511	5	5	159	3	5
изнудване/решет/ чл.213а 214 и, чл.214а НК	0513	0	0	0	0	0
Гл. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	0600	8	2	8	3	0
Гл.VII П-Я П-В ФИН.; ДАНЪЧ. И ОСИГ. С-МИ	0700	2	0	0	0	0
Гл. VIII ПРЕСТ. П-В ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О.	0800	5	5	2	0	0
Гл. IX,IXA ДОКУМ. И КОМП. ПРЕСТЪПЛ.	0900	0	1	6	0	1
в т.ч. компютърни престъпления по гл. IXA	0910	0	0	0	0	0
Гл.X ПРЕСТЪПЛ. П/В ОБЩ.СПОКОЙСТВИЕ	1000	12	2	1	0	1
в т.ч.орг. и ръководене на престъпна група - чл. 321, 321а НК	1002	12	1	0	0	0
Гл. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1100	18	15	19	6	10
в т.ч.:палеж - чл. 330 ал.2 и 3 НК	1101	0	1	0	0	0
смърт и телесна повреда в трансп.-чл. 342 НК	1102	0	0	0	0	0
прич.: смърт в транспорта - чл. 343 ал.1,б."в"	1104	0	4	1	0	0
смърт в трансп.в пияно с-е-чл.343 ал.3"б" и ал.4	1105	0	0	0	0	0
престъпл.св. с наркот. в-ва-чл.354а,б,в,356а и др.	1106	7	2	1	0	0
Гл. XIII ВОЕННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1300	7	0	3	2	0
ОБЩО ДЕЛА НОХ /от ш. 0100 до ш. 1300/	1399	71	38	227	22	23
чл.70-71 НК - предсрочно освобождаване	1400	0	0	0	0	0
чл. 80-88 НК -давност,амнистия, реабилитация	1500	3	6	10	5	2
чл. 23, 25 и 27 НК - комулации	1800	0	0	2	2	0
чл.78а от НК	1900	12	38	89	14	2
административни дела - общо	2000	0	0	0	0	0
НЧХ дела	2100	4	0	0	1	0
НЧД от досъдебното производство	2200	298	199	337	136	33
Други дела	2300	0	0	0	2	0

Приложение № 4

**Отчет за работата на Военните съдилища по видове дела
за периода (2010 г. - 2012 г.)**

Видове дела		година	ВС София	ВС Сливен	ВС Пловдив	ВС Варна	ВС Плевен
			1	2	3	4	5
Наказателни общ характер дела	А	2010	93	49	106	43	46
		2011	73	44	244	15	28
		2012	71	38	227	22	23
Наказателни частен характер дела	Б	2010	0	1	3	0	1
		2011	3	0	2	4	1
		2012	4	0	0	1	0
Дела по чл.78 НК	В	2010	14	42	153	38	26
		2011	0	85	92	22	17
		2012	12	38	89	14	2
Частни наказателни дела	Г	2010	116	25	58	68	17
		2011	69	58	33	73	10
		2012	148	67	41	53	6
Частни наказателни дела- разпити	Д	2010	320	252	455	112	44
		2011	149	155	272	50	30
		2012	153	138	308	92	29
Административно наказателен характер дела	Е	2010	0	0	0	0	0
		2011	9	0	0	0	0
		2012	0	0	0	0	0
ВСИЧКО ДЕЛА	Ж	2010	543	369	775	261	134
		2011	303	342	643	164	86
		2012	388	281	665	182	60
Брой съдии по щат	З	2010	9	5	5	5	4
		2011	8	5	5	5	4
		2012	9	5	5	5	3
Натовареност по щат	И	2010	5,03	6,15	12,92	4,35	2,79
		2011	3,16	5,70	10,72	2,73	1,79
		2012	3,59	4,68	11,08	3,03	1,67
Отработени човекомесеци	И	2010	80	50	47,5	60	43
		2011	70	48	48	60	44
		2012	71	52	54	60	38
Действителна натовареност	К	2010	6,79	7,38	16,32	4,35	3,12
		2011	4,33	7,13	13,40	2,73	1,95
		2012	5,46	5,40	12,31	3,03	1,58

БЮДЖЕТ

Приложение 5

№ по ред	ОРГАНИ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ	§ 01 ЗАПЛАТИ		§ 02 ДРУГИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ И ПЛАЩАНИЯ НА ПЕРСОНАЛА		ОБЩО ОСИГУРОВКИ		§ 10 ИЗДРЪЖКА		ОБЩО КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ		БЮДЖЕТ 2012	
		към 01.01.2012г.	към 31.12.2012г.	към 01.01.2012г.	към 31.12.2012г.	към 01.01.2012г.	към 31.12.2012г.	към 01.01.2012г.	към 31.12.2012г.	към 01.01.2012г.	към 31.12.2012г.	към 01.01.2012г.	към 31.12.2012г.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	ВС София	637 152	664 752	49 000	90 973	172 031	179 211	70 641	44 236		2 180	928 824	981 352
2	ВС Сливен	396 996	399 246	24 147	41 247	107 189	98 809	45 916	31 375			574 248	570 677
3	ВС Пловдив	402 452	403 892	27 145	36 930	108 662	102 192	67 541	92 347			605 800	635 361
4	ВС Варна	396 672	412 812	28 000	45 395	107 101	104 841	59 495	52 033			591 268	615 081
5	ВС Плевен	332 064	282 329	56 603	86 473	89 657	70 467	40 607	29 402		1 400	518 931	470 071
6	Военно-апелативен съд	575 846	532 126	30 800	50 347	155 478	121 693	47 801	30 731			809 925	734 897

№ по ред	ОРГАНИ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ	§ 01 ЗАПЛАТИ		§ 02 ДРУГИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ И ПЛАЩАНИЯ НА ПЕРСОНАЛА		ОБЩО ОСИГУРОВКИ		§ 10 ИЗДРЪЖКА		ОБЩО КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ		БЮДЖЕТ 2011	
		към 01.01.2011г.	към 31.12.2011г.	към 01.01.2011г.	към 31.12.2011г.	към 01.01.2011г.	към 31.12.2011г.	към 01.01.2011г.	към 31.12.2011г.	към 01.01.2011г.	към 31.12.2011г.	към 01.01.2011г.	към 31.12.2011г.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	ВС София	716 093	673 833	32 164	82 397	184 036	181 415	55 728	52 269		1 439	988 021	991 353
2	ВС Сливен	429 411	425 541	16 417	60 193	110 359	104 060	36 196	34 009		971	592 383	624 774
3	ВС Пловдив	371 271	391 299	17 793	45 453	95 417	97 900	44 865	61 726		971	529 346	597 349
4	ВС Варна	413 827	415 095	18 888	41 444	106 354	102 643	42 706	53 067		971	581 775	613 220
5	ВС Плевен	356 697	348 656	30 798	49 346	91 671	87 977	32 188	31 816		971	511 354	518 766
6	Военно-апелативен съд	566 725	572 252	22 661	128 094	145 648	127 867	52 200	41 421		1 000	787 234	870 634

№ по ред	ОРГАНИ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ	§ 01 ЗАПЛАТИ		§ 02 ДРУГИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ И ПЛАЩАНИЯ НА ПЕРСОНАЛА		ОБЩО ОСИГУРОВКИ		§ 10 ИЗДРЪЖКА		ОБЩО КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ		БЮДЖЕТ 2010г.	
		към 01.01.2010г.	към 31.12.2010г.	към 01.01.2010г.	към 31.12.2010г.	към 01.01.2010г.	към 31.12.2010г.	към 01.01.2010г.	към 31.12.2010г.	към 01.01.2010г.	към 31.12.2010г.	към 01.01.2010г.	към 31.12.2010г.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	ВС София	724 720	791 579	32 775	77 753	181 180	181 280	69 944	61 467	0	28 050	1 008 619	1 140 129
2	ВС Сливен	428 471	478 093	19 250	54 682	107 118	101 578	45 826	49 148	0	0	600 665	683 501
3	ВС Пловдив	373 734	414 366	20 010	44 728	93 434	89 194	58 222	62 604	10 860	10 860	556 260	621 752
4	ВС Варна	445 764	465 676	20 355	101 751	111 441	99 141	51 592	65 400	0	7 000	629 152	738 968
5	ВС Плевен	356 172	395 456	17 115	61 522	89 043	88 793	40 870	36 600	0	0	503 200	582 371
6	Военно-апелативен съд	599 440	630 256	23 460	74 901	149 860	119 500	65 188	45 960	0	4 960	837 948	875 577

През 2010 г. и 2011 г. са изплащани допълнителни средства по § 01 00 "Заплати" съгласно ПОИСДМСОСВ и ПОИСДТВ

Изготвил: М. Иванова

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

София 1092, ул. "Дякон Игнатий" № 3, тел.: 92 20922; факс: 987 96 93

Рег. № 04-00-6
София, 04.03. 2013г.

ВЪОШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
11-03-098	04-03-2013

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ЗА АНАЛИЗ И ОТЧИТАНЕ
СТЕПЕНТА НА НАТОВАРЕНОСТ НА
ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ
ГОСПОДИН КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ

Гр. София, 1000, ул. "Екзарх Йосиф" 12

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛПАКЧИЕВ,

Във връзка с Ваше писмо рег. № 11-03-098/22.02.2013г. и на основание чл. 30, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт, Ви уведомявам за становището на Министерство на отбраната относно броя, съдебните райони и седалищата на военните съдилища.

Съгласно чл. 396, ал.1 от Наказателно-процесуалния кодекс, на военните съдилища са подсъдни делата за престъпления, извършени от военнослужещи по ЗОВСРБ; генерали, офицери и лица от сержантския и редовия състав от други министерства и ведомства; резервистите при изпълнение на активна служба в доброволния резерв и лицата на военновременна служба; гражданските лица на служба в Министерството на отбраната, в Българската армия и в структурите на подчинение на министъра на отбраната, в Националната служба за охрана, в Националната разузнавателна служба, при или по повод изпълнение на службата им, както и тези за престъпления, в осъществяването на които са участвали и граждански лица.

Съгласно разпоредбата на чл. 399 от НПК, органите на военното досъдебно производство са военният прокурор и военните разследващи органи, а именно - военните следователи и военните разследващи полицаи, които се определят със заповед на министъра на отбраната.

От разпоредбата на чл.402, ал.2 от НПК е видно, че поставянето под най-близко наблюдение в частта се взема от разследващия орган или от съответния военен прокурор.

Приложение 6

Зр. комисията

05.03.13

[Signature]

[Signature]

—

Съгласно чл. 403, ал.2 от НПК, когато взетата мярка за неотклонение е по-лека от задържане под стража или домашен арест, обвиняемият може да бъде временно отстранен от длъжност с определение на военния съд по мотивирано искане на началника, на военния прокурор или на военния разследващ орган, а разпоредбата на чл. 404 от НПК сочи, че за взетата мярка за неотклонение разследващият орган или прокурорът уведомява съответния началник, който е длъжен да съдейства за нейното изпълнение. Съгласно разпоредбата на чл.405, ал.3 от НПК, за образуваното досъдебно производство незабавно се съобщава на съответния началник. От разпоредбата на чл.407 от НПК е видно, че оглед и освидетелстване в района на поделението или обекта се извършват в присъствието на най-близко намиращия се командир или началник или упълномощено от него лице. В този случай за поемни лица се поканват военнослужещи. Изпълнението на присъдите, видно от разпоредбата на чл. 410 от НПК, срещу лица от офицерския, сержантския и войнишкия състав, които не са уволнени, се подпомага от съответния командир или началник.

От посочените особени правила за разглеждане на дела, подсъдни на военните съдилища, разписани в глава тридесет и първа на НПК, е видно, че ефективното, ефикасно и надлежно осъществяване на действията по наказателно производство по посочените дела е в пряка връзка с дислокацията на Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и военните формирования на Българската армия.

С решение на Министерския съвет от 13.04.2011 г. е приета Националната отбранителна стратегия. Тя е съобразена със Стратегическата концепция на НАТО, Европейската стратегия за сигурност и международните договори, по които Р България е страна. Участието на Р България в колективната отбрана на НАТО и в Общата политика за сигурност и отбрана в Европейския съюз е свързано с определени ангажменти от една страна за защита на националните интереси и териториалната цялост на държавата, а от друга – с поети отговорности за сигурността и отбраната на съюзниците. Развитието на Въоръжените сили, в т. ч. – дислокацията на военните формирования е в зависимост от поетите договорни ангажменти на Р България и пряко засяга сигурността и държавата.

Към настоящия момент в съдебните райони на Военен съд – София и Военен съд – Пловдив е съсредоточен по-голям брой от личния състав от структурите на въоръжените сили, а именно: гр. София – около 13 000 души и гр. Пловдив – около 17 000 души. За градовете Сливен и Плевен тази цифра е около 3000 души, а за гр. Варна – около 4 500 души. Следва да бъде отбелязан и факта, че във военните формирования в Сливен, Варна и Плевен ще се извършва и обучаването на резервистите за изпълнение на активна служба в доброволния резерв, като в тези райони се извършват и международните учения, съгласно международни договори, по които Р България е страна.

С оглед изложеното, считаме, че настоящия брой, съдебните райони и седалищата на военните съдилища, военните прокуратури и военно-следствените участъци е удачен, тъй като е съобразен с дислокацията на Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и военните формирования на Българската армия.

НАЧАЛНИК НА ОТБРАНАТА

ГЕНЕРАЛ

СИМЕОН СИМЕОНОВ

Таблица № 1

за обем на прокурорската дейност в прокуратурите от страната за периода 2010 г. - 2012 г. по някои показатели сравними с

ВОП от същия регион

ПРОКУРАТУРИ	Участия с СЗ			Откази за образуване на ДП			Образувани ДП от прокурор			Прокурорски актове внесени в съда			Прекратени ДП		
	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
години	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Апелативен район Бургас															
ОП Сливен	925	1024	1010	70	64	52	124	96	74	128	134	114	216	225	206
РП Сливен	1593	1568	1233	1775	1589	1607	1068	1226	1155	756	799	693	761	873	965
ВОП Сливен	100	163	101	197	157	141	125	109	56	78	108	66	39	52	63
Апелативен район Варна															
ОП Варна	6493	5710	5795	313	184	183	255	230	250	157	210	148	160	164	193
РП Варна	4062	3698	3533	10956	6841	5776	3219	2860	2821	1947	1829	1605	11289	8538	6821
ВОП Варна	102	46	44	192	266	384	72	64	38	78	33	36	59	57	45
Апелативен район В.Търново															
ОП Плевен	2551	4670	2505	116	68	62	109	99	104	130	100	98	165	159	181
РП Плевен	5895	3189	2386	5911	3310	2705	2421	2181	1961	1452	1304	1241	3197	1947	2737
ВОП Плевен	148	75	44	263	115	70	76	42	20	61	28	21	30	20	28
Апелативен район Пловдив															
ОП Пловдив	4742	4898	5789	409	167	114	292	247	231	220	179	207	241	196	314
РП Пловдив	3971	4426	4153	3374	1749	902	4233	3490	3014	2116	1958	1647	7469	4936	5265
ВОП Пловдив	229	366	307	1312	1075	914	349	400	361	231	260	271	87	97	121
Апелативен район София															
СГП	10394	18339	20490	1108	1161	793	1187	1219	1315	677	680	660	638	471	582
РП София	28107	33697	32260	41024	21906	10441	13360	8528	7922	7923	7749	5763	30719	12396	9057
ВОП София	265	181	163	499	1289	384	193	136	80	97	64	55	66	137	111

Таблица № 2
за натовареност на ВОП по родова подсъдност за 2012 г.

Приложение 8.

Показатели	категорията подсъдни на ОС	категорията подсъдни на РС	Гл.ХІІІ НК
Новообразувани ДП	68	628	45
Внесен обвинителен акт	20	236	8
споразумения	8	29	
предложения по чл.78а НК	2	131	14

Таблица № 3

за средната натовареност по някои показатели в прокуратурите от страната сравними с ВОП от същия регион за периода 2010 г - 2012г.

Прокуратура	Общо решени ДП			Общо участия в съдебни заседания/дни			Прокурорски актове внесени в съда			Прекратени ДП			Искания до съда (за МНО, за претърсване, изземване, за обиск, за освидетелстване, за разпит на свидетели и обвиняеми пред съдия)			Протести (общо въззивни и касационни)		
години	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
г.			2			3			4			5			6			7
Ап.район Бургас																		
ОП Сливен	41,56	45,33	52,71	102,78	113,78	144,29	14,22	14,89	16,29	24,00	25,00	29,43	41,67	42,44	56,14	0,56	1,22	1,00
РП - СЛИВЕН	164,2	171,8	191,66	113,79	102,48	85,68	54,00	52,22	48,16	54,36	57,06	67,06	26,00	12,42	10,70	3,50	2,81	3,13
ВОП-Сливен	20,5	29,17	23,83	16,67	27,17	16,83	13,00	18,00	11,00	6,50	8,67	10,50	45,33	35,83	28,67	1,00	1,17	0,67
Ап.район Варна																		
ОП ВАРНА	30,22	37,29	26,24	360,72	335,88	275,95	8,72	12,35	7,05	8,89	9,65	9,19	21,22	21,59	13,52	2,00	2,94	2,24
РП ВАРНА	537,4	425,6	404,82	123,09	102,72	107,06	59,00	50,81	48,64	342,10	237,20	206,70	22,18	16,78	17,21	2,60	2,69	2,79
ВОП-ВАРНА	39	27	43,50	25,50	11,50	22,00	19,50	8,25	18,00	14,75	14,25	22,50	18,00	22,00	46,50	1,00	1,00	1,50
Ап.район В.Търново																		
ОП Плевен	28,27	20,4	22,75	170,07	311,33	156,56	8,67	6,67	6,13	11,00	10,60	11,31	7,93	4,60	6,38	0,73	2,13	1,81
РП Плевен	315,3	288,3	317,89	310,26	187,59	132,56	76,42	76,71	68,94	168,26	114,53	152,06	83,79	116,35	70,61	6,21	4,53	2,56
ВОП-ПЛЕВЕН	17,5	10,29	19,00	24,67	14,28	14,67	10,17	5,33	7,00	5,00	3,81	9,33	7,50	5,90	75,00	1,67	1,33	19,00
Ап.район Пловдив																		
ОП Пловдив	38,81	32,03	36,55	234,17	234,17	266,16	10,86	8,56	9,52	11,90	9,37	14,44	24,64	23,62	18,76	0,99	1,00	0,92
РП Пловдив	434	336,6	339,32	113,46	122,94	122,15	60,46	54,39	48,44	213,40	137,10	154,85	22,08	20,53	22,35	3,80	3,47	2,94
ВОП-ПЛОВДИВ	48	55,34	67,67	32,71	53,59	51,17	33,00	38,07	45,17	12,43	14,20	20,17	0,71	4,68	8,83	0,43	1,17	0,83
Ап.район София																		
СГП	39,19	35,54	35,40	148,49	261,97	273,20	9,67	9,71	8,80	9,11	6,73	7,76	42,61	40,98	14,15	1,86	1,36	1,55
РП - София	427,9	262,3	205,30	197,94	217,40	216,51	55,80	49,99	38,68	216,30	79,97	60,79	14,39	15,72	16,07	2,39	2,97	2,77
ВОП-СОФИЯ	18,8	29,25	35,17	23,50	22,62	27,17	9,70	8,00	9,17	6,60	17,13	18,50	42,00	23,00	43,83	2,30	3,25	3,17

за натовареността на прокуратурите за периода 2010 г. - 2012 г. по критерия средна на 1 прокурор и следовател съпоставима с ВОП от същия регион

Прокуратура	Средна натовареност на един прокурор			Средна натовареност на следователите		
години	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
1	2	3	4	5	6	7
Апелативен район Бургас						
ОП Сливен	738,3	1119,7	1008,3	13,5	21,1	28,4
РП Сливен	1142,6	1015,2	1088,8			
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП Сливен	1081,5	1120,6	1122,5	13,5	21,1	28,4
ВОП Сливен	593,5	768,5	440,0	11,0	8,1	7,1
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП Бургас	1254,8	1241,8	1211,2	26,7	32,2	34,5
Апелативен район Варна						
ОП Варна	1033	1663,5	843,9	43,7	40,6	49,8
РП Варна	2475,1	1868,7	2060,5			
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП Варна	1927,2	1733,2	1550,2	43,7	40,6	49,8
ВОП Варна	568,3	850,8	1068,0	15,8	21,1	63,4
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП ВАРНА	1282,7	1308,5	1152,0	38,4	35,3	45,9
Апелативен район Велико Търново						
ОП Плевен	583,4	858,1	546,9	22,1	31,3	31,6
РП Плевен	1881,4	1676,2	1582,1			
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП Плевен	1332,3	1376,2	1233,9	22,1	31,3	31,6
ВОП Плевен	567,2	531,8	656,7	3,1	2,4	2,1
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП В.Търново	1004,3	984,5	963,9	25,9	22,3	25,9
Апелативен район Пловдив						
ОП Пловдив	779,9	828,1	822,1	12,3	13,4	18,2
РП Пловдив	2003,2	1690,9	1677,6			
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП Пловдив	1484,4	1387,7	1385,9	12,3	13,4	18,2
ВОП Пловдив	690,4	991,4	994,3	8,3	6,9	11,5
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП Пловдив	115,3	1087,4	1115,6	14,4	18,3	22,7
Апелативен район София						
СПП	1111,6	746,4	757,2	29,5	19,0	28,6
РП - София	2087,4	2260,9	1905,8			
Ср. натовареност на един прокурор за района на СПП	1765,2	1789,7	1521,2	29,5	19,0	28,6
ВОП София	608,6	943,5	910,3	8,9	13,3	12,3
Ср. натовареност на един прокурор за района на ОП - СОФИЯ	1323	1365,8	1242,0	21,6	17,7	23,4